

Stalingrad'da harb yeni safhaya girdi

Almanlar senayi mahallesinin şimal kısmını zaptettiler

Sovyet tebliği: "Birkaç kesimde düşman ağır kayıplar pahasına kıt'alarımızı biraz geri sürmiye muvaffak olmuştur,"

Berline göre
Eylül sonuna kadar batırılan gemiler

Müttefiklere aid 24 milyon 600 bin tonluktan fazla gemi batırılmış

Berlin 16 (A.A.) — Alman denizaltılarla diğer deniz kuvvetleri ve hava muharebe birlikleri Eylül 1942 sonuna kadar topyekün 21 milyon 300 bin tonluk düşman gemileri batırmışlardır.

İtalyan kuvvetleri ise Mayıs ayının ortasına kadar 10 milyon 300 bin tondan fazla gemi batırmışlardır.

Dakara karşı bir hareket mi?

Mareşal Smuts'un Londrada bulunuşu Dakara aid kombinezonlarla ilgili imiş

Berlin 16 (A.A.) — Cenub Afrika başvekil M. Smuts'ın Londra'ya ziyareti görünüşe göre, hükümet makamlarına propaganda ve tahrikat davulunu daha kuvvetle çalmak için aratılan fırsatı vermiş bulunmaktadır.

(Devamı 5 inci sayfada)

Salomon adalarında muharebe

Japonlar adaları ele geçirmek için hücum ediyorlar

Vaşington 16 (A.A.) — Salomon adalarındaki muharebede ilk defa olarak Japon zirhlisi görülmüş, Japonların bu takım adaları kat'i surette ele geçirmek meselesine ne dereceye kadar ehemmiyet verdiklerini anlatmaktadır. Şimdi muharebeler Guadalcanal'in yegâne dağılık bölgesi olan şimal sahil bölgesinde cereyan ediyor. Japonlar, adanın doğu şimal nihayetinde bu

Nobel mükâfatı bu sene verilmeyecek

Stokholm 16 (A.A.) — Telegraf ajansının verdiği bir habere göre saltanat meclisi bu sene Nobel mükâfatının verilmemesine karar vermiştir.

Alman topçusu Stalingrad şehrini döerken

Berlin 16 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Novorosijsk cenub doğusundaki hareketler tekrar düşman kuvvetlerinin kuşatılması ve yok edilmesine neticelenmiştir.

Tuapse istikametinde, Alman kuvvetleri, taarruzun takibi bakımından bilhassa önemli yüksek mevzileri hücumla ele geçirmişlerdir.

(Devamı 5 inci sayfada)

Sovyetler Hess'in derhal muhakeme edilmesini istediler

Londra ise Hess harb esiri olarak İngilterede bulunduğunu ilân ediyor

Moskova 16 (A.A.) — Röyter ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Sovyetler Birliği hakkında hâkim olan kanaate göre halen müttefiklerin elinde bulunan Hess'in ve diğer Nazi siyasi adamlarile generallerinin artık adaletin pençesine verilmeleri zamanı gelmiştir. Nazi mücrimlerinin hemen muhakeme altına alınmalarını isteyen Sovyet hükümetinin notası milletlin bu hissiyatına tercüman olmaktadır.

Londra 16 (A.A.) — Çorçil'in beyanatı sırasında, Rudolf Hess'in siyasi bir mahpus değil, bir harb esiri olduğunu söylediğine işaret eder.

Hess

Askerî vaziyet

Mısırdaki İngilizler gibi Almanların da taarruz hazırlığı gördükleri anlaşılıyor

Yazan: Emekli General K. D.

1 — Şark cephesinde: Alman kuvvetlerinin, Tuapse istikametindeki taarruzlarının temadisi bakımından hususi ehemmiyeti haiz olan müteaddid yeni yüksek mevzileri zaptetmiş ve Stalingrad şehrinin şimal cihetinde geceleyin ilerleyen bir Alman zirhlî tümeninin 3 kilometre kadar bir cephe üzerinde Volga sahillerine ulaştıktan sonra Alman piyade kıt'aları ile birlikte amele mahalleri ve fabrikalar kısmına dahil olarak meşhur Dzerjinski traktör fabrikasını bir

hücumla ellerine geçirmiş olmaları istisna edilirse şark cephesinin stratejik vaziyetinde son 24 saat zarfında ehemmiyetli bir değişiklik olmamıştır.

2 — Diğer saha vecephelerde: Britanya hava kuvvetleri büyük bir teşekkül halinde evvelki gece yeniden Ren sanayi sahasındaki Kolonya şehrine ve bu şehrin etraf ve civarındaki harb hedef ve tesislerine karşı ağır bir taarruz icra etmişlerdir. Bu taarruz, Kolonya

(Devamı 5 inci sayfada)

Şekerin karne ile tevzii kararlaştırıldı

Ekmek satışının belediyelerce tanzim ve idaresi kararı ay başında tatbik edilecek

Bastırılan iaşe belgelerinin tevzii için Ankaradan emir geldi, ay başından itibaren bazı maddelerin tevzii bu belgelerle yapılacak. Karne usulünün kaldırıldığı yerlere aid karnelerle Ankarada ekmek alındığı tesbit edildi ve bu gibi karneler musadere olundu

İstanbulda günün meselelerinden birisi de şeker sıkıntısıdır. Piyasaya her zamanki gibi şeker verilmekte, fakat bu şekerler halkın eline geçmemektedir. Bu vaziyeti gören hükümet vatandaşların şekersiz kalmaması için tedbirler almıştır. Salâhiyyetler makamından öğrendiğimizde göre halkın ihtiyacını karşılamak üzere bugünler-

de piyasaya çıkarılacak olan şeker karne ile dağıtılacaktır. Hükümeti bu kararı almaya sevk eden sebep yukarıda da söylediğimiz gibi piyasaya çıkarılan şekerin süratle ortadan kaybolması ve bazı kimselerin ihtiyaçtan fazla şeker toplamalarıdır.

Şimdilik vatandaşlar ekmek karnelerinin bir kenarına işaret

koydurmak suretile şeker alacaklardır. Miktar henüz kat'i olarak tesbit edilmemiştir. Fabrikalar İstanbul için bir milyon kilo şeker verdikleri takdirde bu ay sonuna kadar her vatandaşın ekmek karnesine işaret konulmak suretile yarımşar kilo şeker verilecektir.

(Devamı 2 nci sayfada)

Ereğli kömür havzası memurları

Bir proje hazırlandı memurlar bareme idhal ediliyorlar

Ankara 16 (Hususi) — İktisad Vekâleti Ereğli kömür havzasındaki ocakların devletçe iş-

(Devamı 5 inci sayfada)

Cumhuriyet bayramı

Başvekilin bir nutku ile bayramın açılması kuvvetle muhtemel

Ankara 16 (Hususi) — Cumhuriyetimizin 19 uncu yıldönümü bayramını kutlama talimatı hazır-

(Devamı 5 inci sayfada)

Ankaranın başşehir oluşunun on dokuzuncu yıldönümü

Londra ve Berlin radyoları bu münasebetle hararetli neşriyat yaptılar, Londra belediye reisi Ankara halkına bir mesai mesretti

Türk dünyasının düşünün kafası ve acan kalbi olan güzel Ankaradan bir görünüş

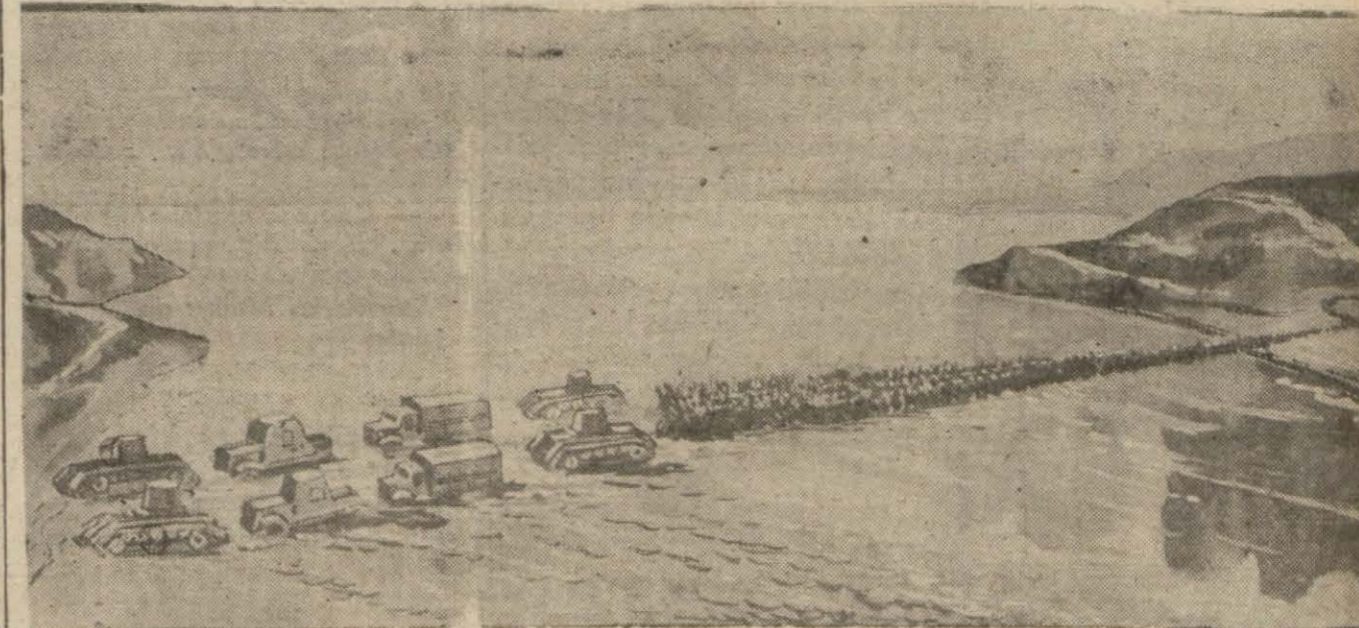
Bugünkü ahval ve serâit için, dönümündeviz. 19 yıl evvel, Ankara, bugünlerde başşehir olduğumuz bir kararın 19 uncu yıl-

(Devamı 6 nci sayfada)

Şark cephesindeki muharebelerin gizli kalan tarafları

Efsanevî bir harb hikâyesi: Ruslar görünmez köprüler yaptılar

İtalyanlar kovaladıkları Sovyet kuvvetlerinin nehri yüzerek geçecek yerde su üzerinden yürüdüklerini hayretle gördüler

Şark cephesinde sürüp giden taraf zaman zaman harb hileleri ve ne vakit, nasıl biteceği kestirilemeyen muharebelerde her iki Mevdana çıkarılmıya kadar

bu harb hileleri her iki muhasım tarafı oyalamaktadır. Bu o-

(Devamı 6 inci sayfada)

Hergün

Döğüş ne kadar
Uzun sürerse
Uyandırmıya başladığı
Kinin temeli o kadar
Sağlam olacaktır

Ekrem Uşaklıgil

Bu son ay harb sehasından ziyade söz sahasına verimli oldu.

Harbi idare edenlerden bazıları spor saraylarında, bazıları ocak başlarında, bazıları ise meclis kürsülerinde uzun uzadıya söylediler.

Demeç ister Berlinde, ister Londra yahud Vaşingtonda veya Tokyoda yapılsın, her devlet adamının dilinde müşterek bir terane ile başlıyor.

Zafer bize nasib olacaktır, diyorlar, fakat demeçleri dinliyen, yahud okuyan tarafsızlar arasında eski harbi yaşamış olanlar yakın tarihin verdiği misalleri hatırlıyorlar.

1917 de Fransız cephesinden bir kısmı bozulduğu ve Fransız askerinden bir fırkası harbden baktığını söyleyerek isyan bayrağını açtığı zaman Fransız başvekili ihtiyar Clemenceau mecliste:

Artık herşey bitmiştir, diye ağladı. Fakat ertesi gün kürsüye çıkarak sesinin olanca kuvvetiyle zafer imanını haykırdı.

1918 yılında Alman başvekilinin zafer imanını tekrar eden nutku da, zafere artık imkân kalmadığını bizzat Ludendorfun dilinden anladıktan sonra söylenmiştir.

Yeni harbin (917), yahud (918) yılı henüz gelmedi. İki taraftan her biri zafer imanını tekrarlarken el'an samimidir, belki vurduğu yahud vurmayı umduğu yeni darbeleri düşünerek kanaati de artmıştır. Fakat muharebenin getirdiği sefalet, ızdırab, yıgımtı manzaralarına bakarak karşındakine karşı beslediği kin de artmıştır.

Harb esirlerinin prangaya vurulması meselesi düşman aleyhinde beslenen huncin ne derece vardığını gösteren canlı bir misal olarak ele alınabilir. Bu kin, bu hıncı teessürle görüyoruz ki bu hadde de kalmıyacaktır. Nitekim İngilizler Alman şehirlerinden birine yaptıkları hava akını esnasında atıkları bombaların içinde İngiliz esiri bulunan bir barakaya isabet ettiğini öğrenmişler, doğru olup olmadığını tahkika koyulmuşlardır. Eğer haberin sıhhati anlaşılacak olursa bundan Almanların harb esirlerini bombalanması ihtimali olan askerî hedeflerin yakınlıklarına kasden götürdükleri neticesini çıkaracaklardır.

Bu hükmün karşı koyma sahasında ne gibi tepkiler uyandırabileceği şimdiden kestirilemez. Fakat bir defa yol açılmaya görsün.

Büyük şehirlere tevcih edilen hava akımları ile askerî hedeflerin tahribi değil, sivil halkın tedhişi gayesinin takib edilmekte olduğunu ötedenberi iddia etmekte olan Almanlar akımları tahdid edebilmek ümidinde büyük küçük her şehirde üç beş esir kamayı yapmayı da tecrübe edebilirler, kış mevsimi geldikten

TAKVİM		17 nci teşrin	
Rumi sene 1358	17	Arabi sene 1361	
1 nci teşrin 4	Cumartesi	1361	
	Resmî sene 1942	Hizir 165	
GÖNES		İMSAK	
S. D.	Şevval 6	S. D.	D.
7 14		5 85	
12 46		11 10	
Öğle		Yatsı	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 12 58	16 03	18 27	19 59
V. 6 82	9 06	12	1 31

RESİMLİ MAKALE:

Bedbin ile nikbin arasındaki fark şudur: Birincisi önüne çıkan fırsatlardan istifadeyi güçleştirir. İkincisi ise, önüne çıkan güçlükleri birer fırsat haline sokmaya muvaffak olur. Mücadeleyi kazananlar nikbinlerdir.

Şehir Haberleri

Polis, eli bıçaklı bir mütecavize ateş etmek zorunda kaldı

Evvelki gece, geç vakit Bankalar caddesinde bir yaralama vak'ası olmuş, bir polis memuru kendisine saldıran eli bıçaklı bir adamla diğer bir şahsı tabanca kurşunile vurmuştur.

Bankalar caddesinde nokta vazifesi gören polis memurlarından Mehmed, gece saat 24 den sonra eli bıçaklı bir adamın sokaklardan birinin içine saptığını görmüş ve peşi sıra koşmuştur. Bu adam polis memuru tarafından takip edildiğini görünce, geri dönmüş, kendisine durmasını ihtar eden Mehmedin üzerine saldırmıştır.

Başkaca bir müdafaa ve korunma imkânı bulamayan polis memuru bu tehlikeli durum karşısında tabancasını çekmiş ve kendisine bıçağı saplamak üzere bulunan adamın üzerine iki eli ateş etmiştir. Çıkan kurşunlardan biri mütecavize, diğeri de o sırada yoldan geçmekte olan Mevlüd adında bir şahsa isabet etmiş, ikisini de ağır surette yaralamıştır.

Her iki yaralı da hastaneye kaldırılmışlardır. Vak'anın mahiyeti etrafında müddeiumumi lîkçe tahkikata devam olunmaktadır.

Pamuk döküntüsü ihraç edecek bankalar

Pamuk döküntüsü ihracı işi Sümerbank ve Ziraat Bankalarına verilmiştir. İhracat için yeni fiatlar tesbit olunmaktadır. Diğer taraftan ekstra döküntülerin ihracı menedilmiştir. Ancak, bundan evvelki mukavelelerin hükümleri bu karardan hariç tutulmuştur.

Altın fiatları yükseliyor

Altın fiatları dün de 75 kuruş kadar yükselmiş ve bir Resadiye altını 35 lira 5 kuruş bulmuştur. Bavyamdan evvel 33 lira 30 kuruş idi.

sonra sark cephesindeki hava kuvvetlerinin bir kısmını çekerek askerî hedefi aramadan rasgele İngiliz şehirlerinin üzerine saldırımları da mümkündür.

914 de muharibler kin, hırs ve hıncı çarpıştılar. Fakat Fransa bir dereceye kadar hariç olmak üzere 919 sulhüne unutarak barışmak isteğiyle girdiler. Halbuki, o harbin çocuğu döğüşün verdiği acıyı yetimliğinde ve açlığında duymuş ki bu harbin çocuğu yetimliğine ve açlığına ek olarak harbin verdiği acıyı gökten inen ateş şeklinde de görmüştür. Kin ve kinden doğan oc alma hırsı asırlarca devam edebilir.

Döğüş ne kadar uzun sürerse kurmağa başladığı kin temeli o kadar sağlam olacaktır.

Ekrem Uşaklıgil

Şekerin karne ile tevzii kararlaştı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
Gelecek aya aid miktar bilâhare tesbit edilecektir.

Ekmek meselesi

Ekmek satışının belediyelerce tanzim ve idaresine aid kararnamenin şehrimizdeki tatbikatı etrafında yapılan hazırlıklara dün vilâyet ve belediyede ehemmiyetle devam edilmiştir.

Ekmeklik unları Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından temin edilecek memur, müteakid eramil ve eytama dağıtılacak beyannameler hazırlanmıştır. Bunlar mensub oldukları daire ve müesseseler vasıtasıyla Pazartesi gününden itibaren tevzi olunacaktır. Beyannameleri alan memurlar bunları üç gün içerisinde doldurarak nahiye müdürlüğe teslim edeceklerdir.

Vilâyete gelen kararnameye göre beyanname verilecek ve Ofisin un tevziatından istifade edecek kimseler şunlardır:

Devlet daire, müesseselerinde bil fiil çalışan ve bareme dahil olanlar, vâziler, dersüamlar, baktıcıları, posta telgraf müvezzileri, köy öğretmenleri ve öğretmenleri ücret alan yardımcı öğretmenler, açtıkları tayin edilen vekil memurlar, işden el çektilen veya vekâlet emrine alınan memurlar, radyo yayın evinde çalışan daimî mütehasis ve teknisyenler askerî bareme dahil su-bay ve gediklilerin kendileri hariç olmak üzere haricrah nizamnamesine tâbi olan alle ve çocukları. Ofis unundan istifade edeceklerdir.

Beyannamelere zevce, anne; baba; büyük anne; büyük baba; kız-kardeş ve çocuklar dahil edilecek, erkek kardeşler hariç bırakılacaktır. Kadın memurların kocaları bundan istifade edemeyecektir.

Şehrimize aid belediye karneleri için Ankaradan geçen aylardaki kartların kâğıdından 80 top bugün

şehrimize gelecek ve derhal başım işine başlanacaktır. Karneler birisi ofis unundan istifade edecek olanlara mahsus olmak üzere sarı, diğeri de halk için olmak üzere yeşil renkte olacaktır.

Bunlardan sarı karneleri İbraze denler ofis fiatından, yeşil karneleri verener de bilümmun fırınlarından malîyet flatına ekmek alacaklardır. İstihsal mîntakalarından mübayaa edilecek buğdaylar toprak mahsulleri ofisi ambarlarında depo edilecektir.

Askere giden memurların aileleri de ofis fiatından ekmek alacaklardır.

Kararnamenin tatbikına ay başından itibaren geçilecektir.

İşe belgelerinin dağıtması emri Ankaradan geldi

Uzun müddettenberi hazır bir halde beklenen «işe belgelerinin tevzii için dün alâkadarlara emir gelmiştir. Bu işe belgeleri ekmek karnesi gibi nüfus başına birer tane verilecektir. Belgelerin üzerinde bir birinden zimba ile ayrılmış ve her biri ayrı ayrı numaralanmış parçalar bulunmaktadır. İcabında alâkadarlar, herhangi bir numaranın muayyen bir maddeye tekabül edeceğini ilân edecekler ve bu suretle o maddenin tevziatı kolaylıkla yapılmış olacaktır.

Haber verildiğine göre, ay başından itibaren bazı maddelerin tevzii de belgeler yardımıyla olacaktır. Şimdiye kadar Sümerbank yerli mallar pazarlarından yapılmış ve nüfus kâğıtlarına damga vurulmak suretiyle işaretilmiş olan tevziat belgelere işaret edilecektir.

Ankarada ekmek sarfiyatı arttı

Ankara 16 (Hususi) — Karne ile ekmek tevziatı usulüne son veren (Devamı 4/2 de)

Dün de iki fırıncı ile iki işe memuru tevkif edildi

Ekmek fiyatlarını fazla göstermekten ve bunları saymamaktan suçlu fırıncı ve işe memurlarından mürekkebe 21 kişilik grupun duruşmalarına dün de 1 inci milli koruma mahkemesinde devam edilmiştir.

Celse çok münakaşalı olmuş ve memurlar fırıncıları, fırıncılar da memurları itham etmekte devam etmişlerdir.

Neticede mahkeme heyeti, gelmiyen suçlulardan fırıncı Mehmed ve Ali Çakarın tevkifen celblerine ve Süleyman ile Mecid adında 2 işe memurunun tevkifine karar verilmiştir.

Karne çalmaktan suçlu sayım memuru

Şehrimiz işe şubelerinden birinde sayım memuru olan Rahmi Kuyuş karne çalmaktan suçlu olarak milli koruma müddeiumuligine verilmiş ve yapılan sorgusundan sonra tevkif edilmiştir.

Ziya Bölükbaşı vefat etti

Teessürle haber aldığımızı göre, Şehir Tiyatrosu neşriyat memuru Ziya Bölükbaşı, dün, tedavi edilmekte bulunduğu Cerrahpaşa hastanesinde, tutulduğu hastahalktan kurtulamıyarak vefat etmiştir. Filozof Rıza Tevfik'in kardeşi bulunan merhum, uzun müddet posta telgraf müdürlüklerinde vesair hizmetlerde bulunmuş, çalışkan, dürüst, haluk bir zattı. Cenazesi bugün öğleyin Cerrahpaşa hastanesinden kaldırılacak, namazı Aksaray Valide camiinde kıldandıktan sonra Merkezefendideki makberesine defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

Şirketlerde çalışan memur ve müstahdemlerin listesi

Ticaret Vekâleti şirketlerde çalışan bilümmun memur ve müstahdemlerin hüviyetleri hakkında alâkadarlardan mufassal malûmat istemiştir. İstenilen listeler bir iki gün içinde hazırlanarak Ankaraya gönderilecektir.

Bakırköyünde bir yaralama vak'ası

Ali ve Hasan Güngör adında iki kardeş Bakırköye bağlı Mahmudbey köyünde bir bahçe yüzünden Nuri Kaya isminde bir bahçıvanı ağır surette yaralayarak kaçmışlardır. Suçlular zabı-taca aranmaktadır.

Askerlik işleri

Şubeye davet
Bursa askerlik şubesinde kayıtlı İken Akbektî meçhul kalıp aranmakta olan ve Fatih askerlik şubesine müracaatla kayıtlı yapılmış bulunan piyade astğömen Mehmed Şevket Toygar (18351) in hemen şubeye müracaat emesi ilân olunur.

Sabahtan Sabaha:

Harb sonunda bizim
Yapacağımız işlerin
Başında şu vardır:
— İstanbul belediyesini
Yıkıp yapmak..

Burhan Cahid

Daha harbe yeni giren Amerika harb sonunda yapacağı işlerin programını tasarlıyor. Belki garib görünür. Fakat büyük işlerin hazırlığı da uzun sürer ve zamanı geldiği halde projesi hazırlanmamış iş sürüncemede kahr. Bu noktadan Amerikalıların bugünden harekete geçmelerini garib görmemek lâzımdır.

Bize gelince içine girmediğimiz halde bütün dünya ile beraber sıkıntılarını kendimize göre çektiğimiz harbden elbet de çok dersler aldık, çok şeyler öğrendik. Yarına aid milli davalarımızı bu tecrübelerimize göre tahakkuk ettirmek için şimdiden tedbir almamız lâzımdır. Zamanı ne kadar israf ettiğimizi ve ne kadar geri kaldığımızı tekrarlüzum yok. Noksanlarımızı anladık. Zayıf taraflarımızı gördük. Buna göre bütün ilgili makamlarımız hiç olmazsa yapacakları yenilikleri şimdiden kâğıd üzerine koymalıdır. İlk fırsatta derhal harekete geçmek şartıdır!

İstanbul için yapılacak iş şatafathımar plânlarından evvel bu plânları realize edecek yeni eski tabirlere kuvveden fi'ile çıkaracak belediye teşkilâtını temelinden söküp dağıtarak yeni baştan ve yeni fikirle kurmak olmalıdır. Zira bugüne kadar İstanbul Belediyesi muasır belediyeler şekline sokabilmek için başına getirdiğimiz ehliyetlerin hiçbirini buna muvaffak olamamıştır. Kifayetsizliklerinden mi, hayır, salâhiyetsizliklerinden. Çünkü Cemil Paşa zamanından beri belediyenin başına geçenler o köhne makinenin çarklarına kapılmışlar, uğraşmışlar, didinmişler, kimi bir park kimi bir havuz yapmış, kimi itfaiye, kimi mezba kurabilmiş, fakat hiçbirini belediyede Avrupa bir çalışma sistemi kuramamıştır. Bunlar arasında sırf belediyeçiliği tetkik etmek için Avrupaya gidenler bile olmuş, fakat bu seyahatlerde gördüklerinin birini olsun tahakkuk ettirememişlerdir. Çünkü şahısların gayreti, ihtisâsın kıymeti ancak istifade edilir elemanların ve iyi işleyen bir makinenin beraberliği ile randımanını verebilir. Belediye kadrosu, kuruluş şekli, mesaf sistemi bu randmanı vermeğe muktedir değildir. Bu teşkilât içinde çalışmak istiyen de muvaffak olamaz. Belediye evrak üzerindeki çalşır bir devlet şurası haline getiren sebep sadece bu saydığım üç sebebedir. Eğer belediyeyi başına geçen şahsiyetlerin ferdî gayretleriyle değil, fennî belediyeçilik kaideleriyle yürütmek istiyorsak harb sonunda tatbik edilmek şartı ile yapılacak üç iş vardır.

1 — Mükteseb hak sahiplerini memnun edecek bir şekilde esaslı tasfiye.

2 — Yeniden kurulacak teşkilâta yüksek tahsil görmüş ve hattâ Avrupada bu işleri takip etmiş genç elemanları getirmek.

3 — Çalışma sistemini değiştirip salâhiyetleri genişletmek, mes'uliyeti arttırmak ve çok para verip az, fakat ehil adam bulmak.

Burhan Cahid

Gümrüklerde 1936 danberi bekliyen mallar varmış!

Gümrüklerde biriken malların çıkarılması için yapılan hazırlıklar devam etmektedir. Haber verildiğine göre 1936 danberi bekliyen mallar vardır ve bunlar ilk elden piyasaya çıkarılacaktır.

ISTER İNAN,
ISTER İNANMA!

«Son Posta» nun tarihi tefriki: 84

PATRONA HALİLİN AKİBETİ

Fakat «cerrah Mahmud Çelebi» diye tanıdığı adamın burada, Ayasofya camiinde ne işi vardı? «Acaba o değil mi?» diye dikkat ederken köse adam bakıp gülümsedi. İlyas ağanın ayakları istemeye istemeye o tarafa sürüklenir gibi oluyordu. Yaklaşınca usulle mirıldandı:

— Burada mısız buba?

İhtiyar füturlu füturlu başını salladı:

— Bundayuz oğlum, ya siz şevketlü efendimize şerbet mi götürmüş idiniz?

— Belî, Cuma namazından evvel, mutadı şerifleridir.

— Mehmed Paşa dahi anda mı idi?

— Kırım Hanı ile bile.

Kösenin gözleri parladı:

— Ya, neden bahseylele idi?

İlyas bir şey koparmak umu-dile gevezelik etti:

— Çok söyleşürler idi benim bubam, lâkin biz girdiğimizde mücerred bir «Urlu» lâkırdısı işittük.

Abdülğani efendinin gözleri dört açıldı:

— Urlu mu dediniz.

— Urlu; ne vardır?

— Yok, bir şey yok. Bu tanıdığımız vardır, anı sanmış idük.

İlyas selâm verip uzaklaşır uzaklaşmaz, Gani efendi namaz ve hazırlanan cemaat safları arasına daldı. Artık ortada ehemmiyetli bir şeyler döndüğüne inanıyor ve fakat kat'i hüküm veremiyordu. Bununla beraber akşama kadar her şeyi kökünden anlıyacağına da kanıdı.

Patrona Halili cemaat arasında bulmakta gecikmedi. Saf arasından geçerken oğlunun önünde az buçuk duralar gibi yaptı, yavaşça: «Akşama beni mutlak beklen» diyerek uzaklaştı. Patrona Halil bir şey anıyamamıştı. Gülümseyerek, yanında: «Allahüekber» diye namaza başlamağa hazırlanan arkadaşı «Muslu» nun yüzüne baktı.

Cuma namazından sonra Aya-

sofya avlısında durdular. Çıkıp Kırım Hanının oturduğu konağa gideceklerdi. Konak önüne geldikleri zaman Kaplan Giray Han daha gelmemişti. Patrona Halil elli atlı ile konak önüne gelip dayanınca atından inmeğe lüzum görmeden hayvanın başını kasarak kapıda bekliyen hizmetçilere sordu:

— Bre Kırım Hanı yoldaş bunda mı?

İki hizmetçi şaşkın şaşkın baktılar:

— Han hazretleri «Cuma» dan gelmediler!

— Ya, bizi davet eyleyüp de konağında bulunmamak nice olur imiş? [Gök gürleri gibi gümbürdedi] Bre kahbe oğulları, neden taze er görmüş gelinlik kızları gibi kıtır durursuz. Varın kande ise bulup çıkırın.

Uşaklar bir daha birbirlerine baktılar: Bu kadar üst perdeden atıp tutan bu adam kimdi? Padişahın koskoca sadrazamı bile konağa geldiği zaman «saadetlü karındaşım Han hazretleri» diye Kırım Hanına binbir yalalık gösteriyordu da şu kara çekirgelere benziyen adam nasıl «erkânsızlıklar» göstermekten çekinmiyordu?

Uşakın biri bir adam ilerledi:

— Cenabınız kimsiz sultanım?

Patrona kaslarını çatı, cevap vermeğe tenezzül etmiyordu. Gözlerini başka tarafa çevirdi.

Onun yerine ardında duran Muslu cevap verdi:

— Ana Patrona Halil ağa derler!

Uşaklar kıpkırmızı kesildiler. İkisinin de elleri ve dudakları titriyordu. Muslunun kalın ve korkunç sesi bir daha gümbürdedi:

— Varın imdi hanınıza böylece söylen.

Tam burada konak kapısından bir adam seğirtti. Patronanın hayvanına yaklaşarak baş kesti:

— Siz anların kusuruna bakman ağa hazretleri. Kerem buyurup hemen yukarıya teşrif eylen. Saadetlü han efendimiz padişahımız efendimiz ile «Cuma» da idiler. Çoğa varmadın teşrif buyururlar.

Dedi, Patronanın attan inmesine yardım etmek istedi.

Halil attan sıçrayarak durdu:

— Ya, siz kimsiz? Hanın karındaşı mısınız?

— Yok sultanım, kethüdasıyüz.

Halil kethüda lâkırdısını duyunca gülümser gibi oldu. Şimdi konuşabilecek bir adamla karşılaştığını anlatmak istiyordu. Sakin bir sesle sordu:

— Han geç kalur mu dersiz?

— Zannetmem benim efendim, nerede ise geliwler. Hemen kerem eyleyüp teşrif buyurun.

(Arkası var)

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinde:

«Şubemizin Beşiktaş'taki atyon deposunda mevud takriben bin aded bosteker sandığı aleni artırma yolu ile satılacağından ta'rib olanların 21/10/342

Çarşamba günü saat 14 de Beşiktaş'ta lâ'n depomuzda hazır bulunmaları.»

(623)

Beyoğlu yerli askerlik şubesinde:

339 doğumlar ve bu doğumlarla askerliklerine karar verilenler 19/10/342 tarihinde sevk edileceklerinden mezkur şartlı şubede bulunmayanlar hakkın da As. kanununun 86. maddesine tâbi tutulacaklardır. (1447 - 637)

«Son Posta» nun edebî romanı: 137

Erkeği Kadın Yarattır

YAZAN:

NUSRET SAFA COŞKUN

Şapkasını attı başından. Paltosunun bir kolunu çıkarırken, tekrar vazgeçti. «— Bu ahlâksızlığı yapmamalıyım!» diye ayağa kalktı. Garibdir, şimdi gözünde Saadet tütüyor, bir an evvel ona koşmak, bu suretle korkunç bir günah işlemekten kurtulmak, aynı zamanda İclâlin yarattığı hisleri, onun kollarında bulmak arzusile yarıyordu.

Yavaş yavaş kapıyı açtı. Görünürlerde kimse yoktu. Etrafı dinledi. İçeriden tavla pullarının, pokercilerin sesi, kahkahalar aksediyordu. Ayaklarının ucuna basa basa yürüdü, yavaşça kapıyı açtı; ooh, kendini dışarıda bulmuştu. Merdivenleri ikişer üçer atlayarak sokağa fırladı. Rahat bir nefes almıştı. İçinde hem bu hareketi ihtiyar etmekten mütevellid bir azab, hattâ yarı pişmanlık, hem de kurtuluşun sevinci vardı.

Adımlarını sıklaştırdı. Hattâ bir aralık koşmağa başladı. Saadete gidiyordu.

Kapıcıyı uyandırmak bir mesele oldu.

Kapıcı, avucuna sıkıştırılan paranın bu yorgunluğa degecek miktarda olduğunu görünce, içinden savurduğu, asık suratile ifade ettiği küfürleri çabuk kesti. Saadetin zilini uzun uzun çaldı. Lâkin hiçbir vakit kapı önünde bu derece sabırsızlandığını hatırlamıyordu. Neden sonra, ayak seslerini duydu. Kapıyı Saadet açmıştı. Onu karşısında görünce şaşırıldı. Vedad, ona bir kelime bile söyletmemişti. Anı bir hareketle genç kadını kucaklamış, ağzını, dudaklarile kapatıvermişti.

- E -

İlkbahar şarkısı

«— Affedersiniz efendim.. Köşke eşyaları getiren kamyon bizden evvel hareket ettiği halde hâlâ gelmedi. anahtar da on-

larda... Kapıda kaldık, bahçe-nizde beş dakika oturmamıza müsaade eder misiniz? Annem sıcaaktan çok rahatsız oldu.»

İçine gömüldüğüm şezlongtan hayretle doğruldum. Gözlerimi kırptırıyorum. Rüya mı görüyorum acaba? Hayır, rüya değil.. Söylenilenlerin bu kadar vazih duyulduğu rüya olur mu?

Baharın nefis bir günü.. Bahçede kuş civıltıları, çiçekler arasında, şezlonga gömülerek, gazete okuyordum. Dalmışım galiba.. Kapının çingırağını, çakıllar üzerinde ayak seslerini duydum. Aynen Semahat konuşuyordu, kapının önünde, Semahat vardı. Ah yarabbi, kalbim duracak gibi olmuştu. Gazeteleri okurken dalmışım.

Ben neye dalar, daldığım zaman ne düşünebilirim? İlk bir bahar günündeyiz. O günkü, Semahati ilk gördüğüm günkü de korun içindeyim. Güneş, vücudumu kucakladıkça tatlı bir rahavet basıyor, hafif bir toprak kokusile ciğerlerimi dolduruyorum. O günlere döndüm. Galiba, gazete dizlerime, göz kapaklarım, gözlerimin üstüne düşmüştü. Birdenbire bu aşına sesi işittim, hayal sandım. Gözlerimi açtığım zaman Semahat karşındaydı. Hayır, bugünkü Semahat değil, o günkü Semahat!

Gülüyor, bütün ruhile, içten bahar, güneş kadar sıcak ve sevimli gülüyor.

Düşünüyordum. Bu bir hayal değil.. Sesini işittim. Fakat o nasıl bu kadar genç..

— Bu ne dalgınlık Vedad Bey?..

Silkiniyorum.. Oooh, Semahat değil Gönül..

— Nasıl, bari aynen söyliyebilirdim mi? Kafam kalınca galiba? Annem, şu iki buçuk cümleyi bana ezberletinceye kadar neler çekti.

İki elini birden uzatmıştı. Ben de tehâlükle gene kızın iki elini

birden yakalıyorum. Yarabbi, ellerini tuttuğum kız, Semahat sanki.. Bir fark, o olmayış..

— Size bir sürpriz yaptık Vedad Bey! Bilin bakalım?

İçim genişledi. Sevincinden titriyorum. Niçin? Baharın tesellisinde, ben de tabiate intibahını ediyorum. Kendini genedinç, neş'eli buluyorum. Gülmek mümkün olduğu kadar çok gülmek bir çocuk gibi oynama zıplamak istiyorum. Gönülü yarıdaki şezlonga çekiyorum.

— Bize habersiz bir baskı yaptınız? Annen de arkanda geliyor değil mi?

«Bilemediniz! i ifade eder birtarzda elini sallıyordu.

— Hayır, hayır!..

— O halde söyleyin bulamıyacağım!

Bir çocuk edasile ellerini çarparak şezlongta diklendi:

— Yazlığa buraya geldik!

Gayri ihtiyari yerimden fırladım:

(Arkası var)

İstanbul Borsası

16/10/942 açılış - kapanış fiatları

Açılış ve kapanış		
Londra	1 Setrlin	5.22
New-York	100 Dolar	129.20
Genevre	100 İsviçre Fr.	30.365
Madrid	100 Peçea	12.89
Stokholm	100 İsveç Kr.	31.16
Bir altın lira		25.05
24 aylık bir gram külçe altın		477

Esham ve Tahvilât

% 7 Millî Müdafaa is -	
31 trazi	19.05
% 5 İkramiyeli Millî Müdafaa istihrazı	19.05

Söz dinlemeyenin cezası

Köyün öğretmeni resim meraklısı idi. Öğle tenefüslerinde ve akşam okuldan talebeler dağıldıktan sonra sehpasını resim âletlerini alır, kıra çıkar, resimler yapardı.

Bir gün yine öğle tenefüsünde kırdı resim yapıyordu. Birtkaç ta- lebe de yanına gelmişler onun re- sim yapmasını seyrediyorlardı. Bir aralık öğretmeni, okula kadar gidip biraz daha boya almak istedi. Tale- besinden Turana:

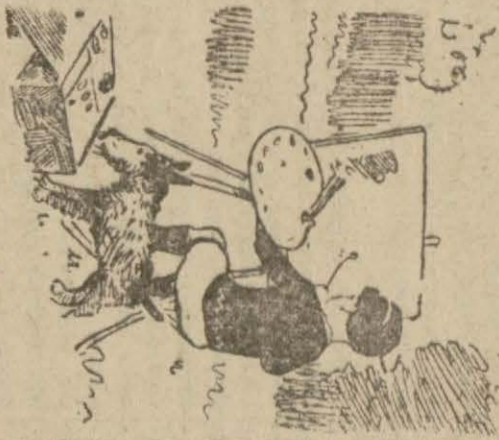
— Turan, dedi, ben okula kadar geldim geleceğim. Sen burada kal, fa- kat sakın resime dokunma.

Turan kaldı. Öğretmen, diğer ta- lebeyle birlikte uzaklaşmıştı. Onlar gözden kaybolunca Turan resime baktı:

— Şu resime birkaç fırça da ben vurсам.

Diye düşündü. Paleti eline aldı. Öğretmeni taklid ederek resime ila- veler yapmaya başladı.

Öğretmen okula gitmiş, alacağı boyaları almış dönüyordu. İkide bir yola bakan Turan öğretmeni- n geldiğini görmüştü. Resmin karşı- sından kalkmak ve paleti aldığı ye- re bırakmak için birdenbire fırladı. Fakat çok acele etmişti. Altındaki taburca kaydı, kendi boyalar bul- tu.

Resim nam kutunun içine düştü. Resim nam düştü. Boynuna geçti. Öğretmenin

Turana bir bu işe canı sıkılmıştı. Turana bir ceza vermek istedi. Turana baktı.

Bundan lyl omazdı. Pantolonu renk renk boya içinde ve resim be-

Yeni

bilmecemiz

Avcının yanındaki köpeğinden başka bir köpeği daha var. Fakat bu köpek nerede? Avcı göremiyor.

Hele siz resimde bir arayınız. Bu- lursanız, olduğu yere bir işaret ko- yup bize gönderin. Doğru bilienler- den: Birinciyse: Bir şişe kolonya, İkinciyse: Bir Kaslet, Üçüncüyse: Ata türk albümü, diğer 35 kişiye de ay- rı ayrı güzellikte hediyeler veril- cekti.

zli de boynuna geçmiş vaziyette idi:

— Haydi Turan, dedi, şimdiki bu haline köye okula gideceğiz.

Turan önde, öğretmen arkada okulun yolunu tuttular. Görenler Turanın haline güliyorlardı. Hele okulda gülünen kalmadı. Turan çok mahcup olmuştu. Bu vak'adan sonra bir daha kendine alid olmıyan bir seye el sürmedi.

Tarihten sayfalar

(Baş tarafı 3/1 de)

samur elbiseler istemeye, vemiye- lere bin türlü belâ yağdırmağa baş- lamıştı. Padişahın kendisine yaptır- dığı elnâs düğmeli samur elbiseler- in her biri on bin altına mal olu- yordu. Herkes her ihtimale karşı evinde samur kürk bulunduruyor- du; fiatlar on mîsi yükseldi, Rus- lar bu yüzden senede İstanbuldan (600.000) lira çekiyorlardı.

Bir aralık hoca ve kadınlardan yi- ne samur ve anber gönderilmesi için saraydan emir geldi. Galata ka- dısı Mehmed Çelebi, ozamanın şey- hisâmının oğlu olurdu. Çok kızdı. Hemen bir bohçaya abadan bir kırka bir de mevlevî külahı koydu; sadrazam'ın konağına gitti. Başka- tıb Şâmlzade Efendiye çıktı:

— Efendi, ben kürk vermeye ka- dir değilim, şu kırka ve külahı gi- yerim ve mansiptan geçerim!

Dedi. Artık gerçekten bıkılmıştı ve Galata kadılığı gibi gayet rahat ve kazançlı bir vazifeden çekilip gidecekti.

Şâmlzade sadrazamın yanına gir- di; anlattı, sadrazam kadıyı çağirt- ti ve dedi ki:

— Efendi, niçin hiddet eder- sin?

Mehmed Çelebi böyle nasihatle kararından vazgeçecek adam değil- di:

— Babam mansiptan olurum kor- kusla venmiş! Ben Galataya naiib göndermedim. Sultanımdan rica- şudur ki beni padişah huzuruna gö- türesiz. Ana dahi cevap vereyim ki bu yolda ulemânın malının malına musaderesi devletin namusuna müna- sîb değildir. En sonra bana ne ola- bilir? Üç halden birine uğramın:

Eğer idam ederse şehid olurum ve canıma mîlmnettir. Eğer sürgün ve- nirse, iki aydanberi İstanbul zelzele- içinde dir; bu gidişle bir gün yerin dibine geçer; bu şehide bulunma- mak kazançtır. Eğer azlederse bu- gün naiib göndermiş değilim, şu hir- ka ve külahı giyerim, Allah yolun- da yürürüm.

Bu sözlerde zerre kadar palavra kokusu yoktu; bağrını açarak yalın kılıç üzerine seğırtten dalgalırları an- dırıyordu.

Bir Anadolu seyahatinin notları

(Baş tarafı 3/1 de)

bun köpüğü gibi beyaz bir başka kaynarçaya bakıyordum. Fakat ne yapayım ki güneş şiddetini gittikçe arttırıyordu. Bense bir an evvel, karşıki amfiyi de gör- mek ve sonra, tekrar, arkadaşla- rımın beni beklediği saray hara- besinin altına dönmek mecburi- yetinde idim. İşte bu mecburi- yetle suların temasını yarıda bıraktım ve bahsettiğim çekirge sürülerinin en civcivli, en ana- forlu dalgaları içine daldım.

Amfinin yanından, bir uçur- mun tepesindeki taşlara dikkatle basarak, bu son harabemin arka tarafına geçtim. İşte orada, bu açık hava tiyatrosunun bütün da- irevi merdivenlerini hemen he- men pek az bozulmuş olarak A- renanın ortasına taşlar dökül- müş, fakat merdivenlerin bittigi iki yandaki duvarlar ve karşıda- ki sahne yeri ve yanlarındaki ka- pılar oldukları gibi kalmıştı. Dö- nüşte, diğer taraftaki duvarların boyunca yürüdüm. Bu taraf da- ha az tehlikeli idi ve beni öte- den iç tarafını gördüğüm kapı- lardan birinin yanına çıkmıştı.

Eşikte bir lâhza durup dinlendim ve uzun uzun düşündüm: Kim bilir burada bir zamanlar hangi meçhul trajedilerin mısraları çınlamış ve şu delizler, kapılar arkasından hangi koroların ses- leri aksetmiş, şu taşların üstün- de beyazlara bürünmüş hangi zambak tenlik rakkaseler, saz gibi eğilerek ve sular gibi, fiski- yeler gibi serpilerek dönmüştü?

Şimdi o tarih bir efsane idi, fa- kat asurlardan sonra aynı taşla- rın üstünde başka sesler, başka lebi sustuktan sonra bile bir heykel gibi duruyordu. Neden sonra derin derin içini çekti. Mehmed Çelebi de çkılıp gitti.

Herkes Galata kadısının başına neler geleceğini düşünüyordu. Fa- kat hiçbir şey olmadı. Çünkü Sad- razam ondan çekmişti. Eğer bir şey yapsa Mehmed Çelebi bir kur- ban rolü oynıyacaktı, zira ihtilaller

nağmeler, yeni ve bambaska bir medeniyetin akislerini çağırıyor- tu. Bazan çobanlar kaval çalıyor ve bazan yanık sesi saz şairleri kahramanlık ve aş türkileri o- kuyorlardı. İşte o zamandanberi, bu tepelerde, Yunan ve Roma medeniyetlerinin yıkılan sahnesi yerine, Anadoluya sevgiyi, birli- gi, ve Romalı papasların kaynar sular içindeki kerametleri yerine de gönlü ve ruhtaki aydınlığı ge- tiren, zulmü yıkan, adaleti ku- ran ve şarktan garba bir nur se- lâlesi aktaran asil bir irkin, Türk- lerin medeniyet ve hâkimiyeti başlamıştı. Artık koro yoktu, saz vardı ve bu saz, bu aşık sazı, en hafiften en coşkuna, en çığm per- delere kadar yükselen nağmeler- rile asurlarca düşman bir çhana ürpemeler verecekti.

Pamukkaleden dönerken içim- de bir kıvrımdanma hissediyordum ve dudaklarımdan parib bir irfi- cal su mısralar akıttıyordum:

HIYERAPOLIS

Hiyerapolis harabeleri üstünde Tarihini açılıyor perdesi:

Yükük sütunların altına sınıyor Kırılççe Hiyera'nın gölgesi...

Ne Bergama kuralı II inci Öme- nes,

Ne Mısva kırıklı Telefo'stan bir ses,

Ne saraydan, ne amfiden uğaltı, Yalnız bir ordu,

Haçlı seferleri geriletten Selçukların kahraman ordusu...

Hâlâ «Lyçose» vadisinde bu hatıralarla Coşarak akıyor Cürüksu...

Halid Fahri Ozansoy

ve isyanlar daima kurbanlardan son- ra çıkar; mazlemelerin kanlarını bayrak yapıp ortaltığı kana boyar. Hâdisse duyuldu. Herkes gizliiden gizliye Mehmed Çelebiyi alkışlıyor- du; onun arkasından başkalarının da aynı şekilde hareket edeceklerini ümid ediyorlardı; fakat bunun için daha birçok seneler beklemek lâzım geldi.

Memleket Haberleri

Ceyhanda

Belediye seçimi hararetle devam ediyor, aslı ve yedek azalar

Ceyhan (Hususi) — Memleketin her tarafında olduğu gibi kazamız da da belediye intihabı hararetle devam etmektedir. Partimizin belediye asıl ve yedek azalıkları için gösterdiği namzedlerin adları şunlardır:

Aslı azalar: Nefise Öney Evişi, Halkı Mete belediye reisi V., Fevzi Özsırtıntı Çiftçi, Basri Uzel doktor, Rifat Çetin çiftçi, Baki Kopaner dava vekili, Ahmed Turan tüccar, Mehmed Tutkuner çiftçi, Mevlüd Güvenç keresteci, Mustafa Aydar tüccar, Mehmed Aktınok makinist ustası, Mahir Terllksiz çiftçi, Said Akman tüccar, Eşref Uyanık Bakkal, Ali Ugurlu bakkal, İbrahim Telâv arabacı ustası, Hasan Yeşil çiftçi, Mehmed Hulûsi Erkal tuhafiyeci, Ahmed Demirci tüccar, Mustafa Çakır çiftçi, Ahmed Darcan sarıaç.

Yedek azalar: Hasibe Özbilen evişi, Mehmed Saatçi çiftçi, Gani Sezen tüccar, Osman Tarhan mani faturacı, Kadir Çingir tuhafiyeci, Abdurrahim Göksoy keresteci, Mehmed Clvelek tüccar, Fatim Gülmezoglu doktor, Hüseyin Tuğ kereste tüccarı, Mehmed Emin Okan fabrikatör, Yusuf Güleç bakkal, Mustafa Işkın tüccar, Süleyman Bilici tuhafiyeci, Ömer Kılıççı tüccar, Maksım Özceviz tuhafiyeci, Osman Kurt çiftçi, Ali Galip Şimşek bakkal, Nuh Karagöz çiftçi, Ali Rıza Özdaş çiftçi, Osman Seçer çiftçi, Ahmed Kutluca tuhafiyeci.

Sögüdde köy nahiye ocak kongreleri

Sögüt (Hususi) — Kazamız Cümhuriyet Halk Partisi teşkilâtının ocak nahiye kongreleri yapıldı bu kongrelerde üyeler birçok dileklerde bulunmuşlardır. Bilhassa beş sınıflı okuldan mezun olan talebelerin tahsilleri yarım kaldığından kazamız merkezinde orta okul veyahud san'at okulu açılması için dileklerde bulunmuşlardır.

Fakir halka 4500 kilo buğday dağıtan hamiyetli tüccar

Sögüt (Hususi) — Eskişehirde birinci sınıf tüccarlarından Sögüdü İsmail Küflü Sögüdde fakir ve yoksul kimselere 4.500 kilo buğday dağıtarak fakir halkı sevindirmiştir.

Sögüdde Ertuğrul İpek fabrikası sahiplerinden Yaşar Tuğrul merkez ilkokulunda bulunan fakir yavrulara defter, kalem temini için maarif memurluğuna 50 lira teberrüde bulunarak yavruları sevindirmiştir.

Samsunda bir san'at okulu açılıyor

Samsun (Hususi) — Millî Şefinönünün Samsunumuzu teşriflerinde vermiş oldukları direktifler üzerine Valimiz Faik Türel ile Maarif Müdürü ve Daimî Encümen azaları tarafından yapılan tetkikat neticesinde 30 Ağustos İlkolunun san'at okulu yapılmaya müsaid olduğu anlaşıldığından, bu okulun san'at okulu tahsisine karar verilmiştir.

İzmit postanesinde ikinci bir gişe daha açıldı

İzmit, (Hususi) — Şehrimiz nüfusunun üç misli artması üzerine postahane tek bir mektub gişesi ihtiyaca kâfi gelemiyor ve halk bir mektub vermek için vasaatî olarak 5 dakika ayakta beklemeye mecbur kalıyordu. İzmit Posta T. T. Müdürlüğü bu durumu dikkate alarak postahane ikinci bir gişe daha açmıştır. Şimdi gişelerin birinden adi ve taahhüdü mektuplar, diğerinden de resmî mektuplar verilmektedir.

İzmirde

283 çok çocuklu anaya para mükâfatı verilmeğe başlandı

İzmir (Hususi) — Eski senelerde sıhhat ve İctimai Muavenet Müdürlüğüne müracaat eden çok çocuklu annelerden 283 kişiye Sıhhat Vekâletinden para mükâfatı gelmiştir. Mükâfat gelen 104 ana İzmir merkezinde, 7 ana Dikillide, 4 ana Çeşme kazasında, 59 ana Bergamada, 7 ana Bayındırda, 9 ana Menemende, 6 ana Karaburunda, 14 ana Urla kazasında, 7 ana Foçada, 8 ana Tirede, 8 ana da Kuşadası kazasında, 15 ana da Ödemiştedir. İzmirde ve kazalarda eski senelerde müracaat etmiş analar Sıhhat Müdürlüğüne ve sıhhat memurluklarına müracaatla gelen mükâfatlarını alacaklardır.

Sıhhat Vekâleti, eski senelerden devren gelen bu gibi para mükâfatı işlerini yoluna koymuştur. Hepsini verilecektir. Bu suretle umumî bîzstihha kanununun çok çocuklu analara aid hükmü yerine getirilmektedir.

İzmitte parti ocak kongreleri

İzmit (Hususi) — Şehrimiz C. H. P. Merkez Nahiye kongresi yapılmıştır. Kongrede Valimiz Ziya Tekeli, Parti müfettişimiz Bolu Mebusu Celâl Said Sırer, mebuslarımızdan İbrahim Dublan, Vali Muavimimiz Vehbi Berk ve devair müdürleri bulunmuşlardır. Kongrede memleket işleri tam birlik ve beraberlik içinde konuşulmuş ve yeni idare heyetine şu zevat 73 azanın 70 şinin iştirakleri ile seçilmişlerdir:

Kemal Öz, Sabri Akçam, Nimet Baran, Mahir Kışınbey, Hilmi Ege.

Bulvadin P. T. T. şefliği

Bulvadin (Hususi) — Bura Posta Telgraf Şefi Şükrü Gökkaya naklen Malatya Merkez Şefliğine ve açılan Bulvadinde de Emirdağı Şefi Halkı Soyay tayin edilmişlerdir.

Şekerin karne ile tevzii kararlaştı

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

yerlerden Ankaraya akıp gelen Birinciteşrin ayı karneleri baklıyeleri şehrimizde ekmeğin alınmasına teşebbüs edildiğinden son günlerde başşehirin ekmeğin sarfiyatı mahsûs bir yükseliş arzettiği. Dikkat nazarı celbeden bu vaziyet karşısında dün ve bugün mahallelerdeki ekmeğin dağıtma merkezlerine az miktarda ekmeğin verilmiş ve şehrin ekmeğin satışı daha ziyade fırınlardan idare olunmuştur. Fırınlarda vazife alan belediye işe teşkilâtı memurları satış esnasında ekmeğin karnelerini sıkı bir kontrole tâbi tutmuşlar ve yukarıda işaret eylediğim karnelerle ve yolsuz olarak ekmeğin almağa teşebbüs edenlerin ellerinden bu karneleri müsadere etmişlerdir.

Müsadere edilen karneler oldukça kabarık bir yekûna varmıştır. Bu sıkı kontrol bir kaç gün daha devam edecektir.

RADYO

CUMARTESİ, 17/10/1942

7.30: Saat ayarı, 7.32: Vücudumuzu geliştirme, 7.40: Ajans haberleri, 7.55: Senfönik program (Pl.), 13.30: Saat ayarı, 13.33: Türkçe plaklar, 13.45: Ajans haberleri, 14: Ryaseticünhur bandosu, 14.30: Ankara sonbahar at koşularının tahminleri, 14.40: Temsil: «Şu Palavatsızın yaptığına doğru buluyor musunuz» 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası - Her teiden programı, 18.45: Radyo çocuk klübü, 19.20: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Şarkı ve türküler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Mahur makamından şarkılar, 21: (Kendimizi tanıyalım), 21.15: Dinleyici istekleri, 21.43: (Meslekler konuşuyor), 22: Radyo salon orkestrası, 22.35: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

GÖZ DOKTORU

Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehasssısı

İstanbul Belediye karşısı, Tel. 23212

«Son Posta» nın spor tefrikası: 137

Kara Ahmet

Pehlivanlık tarihinin meşhur simaları

Meselâ, Dramalı Kula, dolu dizgin hücumlar yapıyordu. Ahmed, bu hücumlara karşı temkinle ve icab ettiği zaman girişlerle hareket etmiş olsa idi, hiç şüphe yok ki, hasmını yavaş yavaş yorarak öldürürdü. Sonra istediği gibi güreşe nâkim olarak netice alacaktı.

Bu, bir yaratılıştır. Türk pehlivanlık tarihinde bu tipte pehlivan çok azdır.

Türk pehlivanlık tarihinin son devirlerini yaşayan pehlivanlar arasında tam yaratılıştaki pehlivan olanlar şunlardır: Arnavud oğlu Ali pehlivan, bu, pehlivan altmış altı okkalıktır. Hasımları ise yüz yirmi, yüz otuz okkalık idi. Altmış altı okkalık olan Arnavud oğlu Ali pehlivanı hasımlarının hiç birisi yenememişti. Çünkü bu, pehlivan fevkalâde usta idi. Öyle bir tarz güreşi vardı ki, bütün müsaraayı hasımlarına taşıtırdı ve icad etmiş olduğu oyunlar çoktu. Hasımlarını umulmadık yerden yenerdi.

Arnavud oğlu Ali pehlivandan sonra (Arnavud oğlu: Arnavud değildir. Aslen Kastamonuludur. Cambaz köyündendir Bugün bile torunlarının torunları berhayattır.) Meşhur Yürük Ali gelir. Yürük Ali de, Arnavud oğlu gibi bir pehlivandı. O da seksen okkalık hafif bir güreşçi idi. Bunlar arasında Pomak Deli Murad da vardır. Bu da ancak yetmiş beş okkalık bir pehlivandı. En son Çolak Molla gelir ve Hergelci İbrahim en sonlarıdır. Hergelci, yetmiş beş okkalık bir pehlivandı. Fakat yüz on beş, yüz yirmi okkalık Koca Yusuf la tepe tepe güreşir ve Yusuf Hergelciyi yenemezdi. Hattâ, Hergelciden yıldı. Yenileceğim diye ürkerdi

İşte Hergelci de, çırağı Kara Ahmedin kendisi gibi bir pehlivan olmasını istiyordu. Fakat Ahmed, her iri pehlivan gibi kırıcı güreşçi oldu. Hiçbir ya-

kit Hergelcinin dediği gibi olmadı.

İri insanlar, iriliklerine güvendiklerinden yaradılışları itibarile kırıcı oluyolar.

Meşhur Aliço bile çok usta ve zeki bir pehlivan olmakla beraber iri yapılı olduğundan kırıcı idi. Hiçbir vakit ne Yürük Ali gibi, ne de Arnavud oğlu gibi ince, hassa, yaratıcı bir pehlivan değildi.

O, Yürük Ali ki, seksen okkalık gövdesile yirmi yedisene Türk imparatorluğu namağlûb olarak üzerinde taşımak şerefini kazanan Kel Aliçoynu meydandan kacırmıştı.

İşte Hergelcinin çırağı Kara Ahmedden istediği böyle bir ustalıktı. Yoksa kırıcılık değildi. Fakat dediğim gibi bu bir yaratılıştır. Ferdler de böyledir. Cemiyetler de, milletler de böyledir. İngiliz makinesi, Alman makinesi, Amerikan makinesi ilâh... hep bir olmakla beraber yapılarının tarzları, işçiliği, verimleri birbirine benzemezler. Bu, yaratılıştır. Ferdler gibi milletlerin de yaptıkları yaratılış kabiliyetlerine göre ayrılıyor.

Edebiyatta da, felsefede de, terbiyede de, içtimaiyatta da, san'atta da ayrılıklar vardır. Bunlar, yaratılış tezahürleridir. İnsan ne yaratılmış ise öyle olacaktır.

Okuyucularım şu karakteristik misali vereyim: Japonlar küçük ve hafif adamlardır. Bunların yanında bir Amerikalı, bir Kanadalı, bir İngiliz ağır cüsseli, boylu boslu adamlardır. Hattâ alay olsun diye denebilir ki, bir Kanadalının koca ayakkabısı içine bir Japonu sıkıştırarak mümkündür, yani Japonlar onlara nazaran okkasız ve küçüktür.

Bu, böyle olmakla beraber bir Japon pehlivanını bir Kanadalı, bir Amerikalı karşısına getirmiş olsak ve boğuşursak kim galib gelir dersiniz? (Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Stalingradın akıbetini tayin edecek son muharebe görülmemiş bir şiddette başladı

Londra Rusların gerilediklerini, maamafih Rus hatlarının yarılmadığını söylüyor

Moskova, 17 (A.A.) — Royterin hususi muhabirinin bildirdiğine göre Almanlar hazırlıklar yapmak için zaruri süslün devresine nihayet vermişlerdir. Stalingradın şimal batısında şiddetli muharebeler cereyan etmekte. Almanların hedefi bilhassa işçi mahallesidir. Çarpışmalar büyük bir şiddetle devamdadır. Almanlar yüzlerce uçak tarafından desteklenmektedirler. Son haberlere göre tazyik devam etmektedir.

Vişi, 17 (Radyo) — Rusyadan alınan son haberlere göre «Kızıl Yıldız» gazetesi Stalingradın akıbetini tayin edecek olan muharebenin cereyan etmekte olduğunu yazmaktadır. Son iki gün içinde muharebeler görülmemiş bir şiddet kesbetmiştir. Ruslar adedce üstün düşman kuvvetlerinin tazyiki üzerine evvelki gün iki defa geri çekilmek zorunda kalmışlardır.

Londra, 17 (A.A.) — Stalingradta Rus kıtaatı şimal banliyöündeki harabelerde şimdiye kadar cereyan eden muharebelerin en şiddetlisini yapmaktadır. Ruslar Stalingradın semtlerin den birini tahliye etmişlerdir.

Bir Rus mesajı «Maamafih Dün gece neşredilen Sovyet tebliği»

Londra, 17 (A.A.) — Dün gece Moskovada neşredilen Sovyet tebliği Rusların adetce üstün düşman kuvvetleri karşısında bazı yerlerde gerilemek mecburiyetinde kaldığını bildirmektedir. Rus kuvvetleri bir semti tahliye etmişlerdir.

Sovyet - Bulgar gerginliği arttı

Sovyet sefiri komünistlere karşı yapılan tazyiki protesto etti

Sofya, 17 (A.A.) — Bulgaristanda komünistlere karşı yapılmakta olan takibat ve verilen ağır cezalar dolayısıyla Sovyet sefiri Bulgar hükümeti nezdinde protestoda bulunmuştur. Keyfi yet mevcut gerginliği arttıracak mahiyettedir.

Moskovada tabii hayat avdet etti

Londra, 17 (A.A.) — B, U, P, Ajansının bildirdiğine göre Moskova halkı harbin ikinci kısmı büyük bir tevekkül içinde geçirmeye hazırlanmaktadır. Harb cephesi artık uzaklaşmış olduğundan 400,000 kişi şehre avdet etmiştir. Tiyatrolar, sinemalar, mektepler açılmıştır.

Japonlar yeni bir adayı işgale başladılar

Londra, 17 (A.A.) — Japonlar, Guadalcanal adasını işgal etmek için büyük gayret sarfetmektedirler.

Dün akşam neşredilen bir Amerikan tebliği, mühim miktarda Japon askerinin adada kara ya ayak basmağa muvaffak olduklarını bildirmektedir.

Stalingradı zaptetmek için Almanlar büyük bir gayret sarfetmektedirler. İlk hücumlar karşısında Sovyetler çekilmişler ise de Sovyet hattı yarılmamıştır. Rus yardım ordusu Alman sol cenahını tazyika devam etmektedir. Grozny'de Alman hücumu inkişaf etmemiştir. Şiddetli muharebeler cereyan etmektedir.

Ankarada işe durumunu âyarlamak için bir şirket kuruluyor

Ankara 16 (Hususi) — Belediye meclisi önümüzdeki Pazartesi günü fevkalade bir toplantıya davet edilmiştir. Bu toplantıda görüşülecek türlü işler arasında şehrin işe durumunu âyar-

lamak için kurulması mukarrer bir şirkete belediyenin hissedar olarak iştirakini temin maksadıyla gerekli salâhiyetin icra makâmına verilmesi mevzuu da vardır.

Stalingrad'da harb

(Baş tarafı 1 inci sayfa) Stalingradta, cür'etli bir gece hücumu yapan bir zırhlı tümenimiz Volgaya kadar uzanmış ve müteakiben piyade teşkülleri iş birliği yaparak şiddetli ev ve sokak çarpışmalarına Çerçinski büyük traktör fabrikasının bulunduğu endüstri mahallesinin şimal kısmını zaptetmiştir.

Kuvvetli hava teşkülleri, şiddetli çarpışmalarla düşmana hırpalama taarruzları yapmışlar ve bu arada av teşkülleri büsbütün man hava kuvvetlerinin bütün karşı koyma hareketlerini mümkünsüz bırakmışlardır.

Don cephesinde Macar kıt'aları, düşmanın nehri geçmek için yaptığı teşebbüslerin hepsini boşa çıkarmışlardır.

Cephenin merkez ve şimal kesimlerinde hava kuvvetlerimiz Sovyet gerilerindeki münakalâta taarruz etmiştir.

Berlin 16 (A.A.) — Stalingradın şimal kısmında Şerçinski, Kızıl Barikat ve Kızıl İlkteşin adlarındaki üç büyük silâh fabrikası harabesini ele geçirmek için başlayan savaş, Alman kıt'alarının bir Sovyet mukavemeti yuvasını imha etmeleri üzerine yeni bir safhaya girmiş benziyor.

Fabrikalar nasıl zaptedildi Berlin 16 (A.A.) — Alman piyade ve zırhlı tümenleri tarafından Stalingradta elde edilen yeni mu-

Salomon adalarında muharebe

(Baş tarafı 1 inci sayfa) Bazı ormandan içeri nüfuz etmeğe çalışmakta, aynı zamanda denizden taarruz etmektedirler. Salomon takımadaları tamamiye ve muhakkak surette ele geçirilmedikçe Yeni Gine üzerindeki Japon hakimiyeti zayıf kalacaktır.

Cumhuriyet bayramı

(Baş tarafı 1 inci sayfa) lanmıştır. Bu en büyük milli bayramın yurdun her tarafında sesli, ışıklı, renkli, fikri ve mânâli surette tes'idi için her türlü tertibat alınmıştır. Hükümet merkezinde bayram hazırlıkları ilerlemiştir. İpodromda yapılacak büyük geçit resmi çok parlak olacaktır. 29 Birinciteşin akşamı Ankarapalasta ve Halkevinde C. H. P. umumi merkezi tarafından iki sure verilecektir.

vaffakiyet hakkında Alman başkumandanlığı aşağıdaki tafsillatı vermektedir:

14-15 İlkteşin gecesini Alman kıt'aları şehrin şimal mahallelerine taarruz etmeğe başlamışlardır. Üç büyük silâh fabrikası yani Dershiniki traktör fabrikası ile «Kızıl barikat» ismini taşıyan makine fabrikası ve «Kızıl İlkteşin» ismi verilen dökümbane istihkâm sistemi haline getirildikten sonra Stalingrad müstahkem şehrinin en mühim birer kalesi olmuşlardır. Tesirli taarruz Alman kıt'alarını şimaldeki traktör fabrikası ile daha cenubda Kızıl barikat makine fabrikası arasındaki sahaya kadar getirmiştir. Şiddetli sokak muharebelerinden sonra Alman piyade kıt'aları ve tankları Volga sahiline kadar ilerleyerek bir tuğla fabrikasını hücumla zaptetmişlerdir.

15 İlkteşin günü akşama doğru Stalingrad müstahkem şehrinin şimalindeki mühim kale tamamile Alman kıt'alarının eline geçmiştir.

Sovyet tebliği Moskova 16 (A.A.) — Gece yarısı neşredilen Sovyet tebliğinde deniliyor ki:

Stalingrad çevresinde kıt'alarımız düşmanın şiddetli muharebeler yapmışlardır. Düşman iki piyade tümeni ve 100 tanklık bir kuvvetle işçi mahallesine taarruz etmiştir. Birkaç kesimde düşman ağır kayıplar pahasına kıt'alarımızı biraz geri sürmiye muvaffak olmuştur.

Dakara karşı bir hareketmi?

(Baş tarafı 1 inci sayfa) Bazı Amerikan ve İngiliz gazetelerinin Smuts'ın Londrada bulunuşunun ve pek yakında Amerika gideceği hakkındaki sayıların Dakara aid kombinezonlarla ilgili bulunduğu müteakib rivayetlere gelince, siyasi mahfeller, bunları hiç kıymet verilmemesi gereken birer tecrübe balonu saymaktadır.

Burada, Smuts'ın Londrayı ziyaretinin, kat'i olarak değilse bile, evveliminde, müteakiblerinde bulunduğu zorluklarla ve bilhassa son zamanlarda cenub Afrika kıt'aları açığına batırılan gemiler meselesiyle alakadar loduğu itibai vardır.

Bayramın, 28 Birinciteşin günü öğleyin radyoda Bayvekillimiz Sa-raçoğlunun Türk milletine canlı bir hitabesiyle açılması kuvvetle muhtemeldir.

Ergani istikrazı ikramiyeleri

Ankara 16 (A.A.) — İkramiyeli yüzde 5 faizli 1933 Ergani istikrazı tahvillerinin bugün Merkez Bankasında Maliye Vekâleti, Merkez Bankası ve diğer bankalar müessesileriyle noter huzurunda icra edilen 19 uncu ikramiye keşidesinde:

No.	T. L.
130001	30.000
101880	15.000
20786	3.000
46582	3.000
122730	3.000
2576	909
46585	909
90029	909
101872	909
110955	909
112630	909

ve ayrıca 289 numaraya da 120'er lira ikramiye isabet etmiştir.

Berline göre

(Baş tarafı 1 inci sayfa) Japonya Temmuzda 2 milyon ton yakıt gemi batırması, zaptetmiş veya hasara uğratmış olduğunu bildirmiştir.

Bu suretle batırılan düşman gemilerinin topyekün tonajı 24 milyon 600 bini bulmaktadır.

Tesbit edilememiş olan mayın harbinin ve diğer muvaffakiyetlerin neticesi bu rakamlara dahil değil dir.

Şimdiye kadar 12 milyon tonluk gemi batırıldığına Almanlar tarafından bildirildiğini haber veren Londra ajansının bu iddiasını tekdüz maksadile bir Alman membaı yukarıdaki müşahadeleri yapmaktadır. İngiliz propagandasının bu iddiası burada «İngiliz deniz kayıpları hakkındaki acı hakikati milletten gizlemeğe matuf safdilâne bir işik kararına hareketi» olarak vasıflandırılmaktadır.

Ereğli kömür havzası memurları

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

letilmesi hakkındaki kanuna ek bir kanun projesi hazırlandı. Ereğli kömür işletmesi kömür satışı ve tevzi müesseselerinde baremin tatbik edilmesi maksadile hazırlanan bu projenin hükümlerine göre bu müesseselerde çalışanların mükteseb hak dereceleri banka ve müesseseler baremine göre tesbit edilecektir. Dereceleri bareme göre tesbit olunanların bu proje kanun olup da yürürlüğe girdiği tarihte almakta oldukları aylıkları bareme girdikleri derece aylığından fazla ise diğer daire ve müesseselerde mükteseb hak teşkil edilmeye kadar bu fazlalığın ödenmesine devamlanacaktır.

Kömür ve linyit fiyatları hükümetçe tayin edildiği müddetçe bilânço zararları kapatırsa memurlara ikramiye de verilebilecektir.

Bu müesseselerdeki memurların tekaüdüleri de tanınacaktır. 4222 sayılı kanunun ikinci maddesinde yazılı on yıllık müddet hesabında alâkâdın kömür istihsal ve satışı ile alâkâlı teşekkül müessesesi, şirket ve ocaklarda geçirdikleri hizmetleri de gözönüne alınacaktır.

Ocağa inmekle mükellef olan memur ve müstahdemlerin bu vazifelerinin bir senesi bir buçuk sene sayılacaktır. Altı aydan az çalışmalarda bu usul tatbik edilmeyecektir.

Gazi lisesi talebelerinden bir grup öğretmenlerin reisliğinde Zonguldağa gittiler. Kömür havzasını ve Karabükü gezecelerdir.

Sovyetler Hess'in derhal mahakeme edilmesini istediler

(Baş tarafı 1 inci sayfa) dümlenmiştir. Bu, Hess'in harb esnasında işlenen cürümler hakkında hüküm verecek olan beynelmil mahkemeye tevdi edileceği manasına gelir. Fakat evvelâ müteakibler tarafından teşkil edilecek olan komitenin Hess'in hareketini tedfik etmesini, sonra da mahkemenin kurulumunu beklemek lâzımdır. Hess İngiltereye Alman hava ordusunun üniformasıyla gelmiştir. Bu itibarla harb esiri sayılması lâzımdır.

Askerî vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

yaya yapılan taarruzlarının yedincisidir ve Alman gece avcıları ile hava defii vastaları taarruz eden İngiliz bombardıman tayıyarelerinden 18 ni düşürmüştür. İngilizler, bundan evvelki Kolonya taarruzunu geçen Mayısın 30 uncu günü ve 1000 bombardıman tayıyaresinden mürekkep muazzam bir filo ile icra ve o taarruzda 250 kadar fabrika ve müesseseyi harab ettiklerini ilân etmişlerdir.

Batı Avrupada İngilizlerin yaptıkları bu ağır hava taarruzunun hemen bir eşi olmak üzere Alman İtalyanlar, beşinci gün olmak üzere evvelki gün dahi Malta adasının şiddetle bombardımanına devam etmişlerdir. İngilizler, Alman İtalyanların Malta adasına ilk dört günkü hava hücumları esnasında 79 uçak kaybettiklerini ve bu miktarın beşinci günü kaybettikleri uçaklarla birlikte 93 e çıktığını bildirmektedirler. Alman - İtalyanlar ise kendi kayıplarının az olmasına mukabil İngilizlere ağır uçak kaybı verdiklerini iddia etmektedirler.

Hangi tarafın iddiası doğru olursa olsun ortada bir hakikat vardır, ki o da Alman-İtalyan hava ve deniz kuvvetlerinin orta Akdenizden ve daha doğru bir ifade ile Sicilya adasına Tunus arasındaki Sicilya kanalından gelip geçmeği İngiliz-Birleşik Amerika için imkânız gibi bir hale getirmeğe ve onları Ortaşark ile Hindistan ve Avustralyaya yapacakları nakliyat için Ümidburnundan geçen uzun ve dolambaçlı deniz yollarını ihtiyare mecbur etmekte devam ederken Malta adasını nötralize etmek suretiler kendî memleketlerinden şimali Afrika önemli nakliyat icrasını temine muvaffak olmuşlardır. Alman - İtalyan hava ve deniz kuvvetlerinin kendi memleketleri hesabına yapmakta oldukları bu işin ehemmiyetinin küçümsenemeyecek bir şey olmadığı da Nevyorktan Cebelüttarik - Malta yolile Portsalide kadar olan deniz mesafesinin takriben 10,000 Km. olmasına mukabil gene Nevyorktan Kapşat ve Ümidburnu yolile ve hemen bütün Afrika sahil çevresini dolandıran suretile Süveyş kadar olan deniz mesafesinin takriben 23,000 Km. ve yalnız Kapşat'dan Süveyş kadar olan deniz mesafesinin bile takriben 10,000 Km. olduğu gözönüne alınmakla anlaşılır.

Alman - İtalyanların Malta bombardımanını temadi ettirmeleri şimali Afrika'ya geçirmekle oldukları takviyelerin miktar itibarile ehemmiyetli olduklarına delâlet eder.

Madagaskardaki Fransız umumi valisi ile Fransız kuvvetlerinin vaziyetlerinin ümitsiz olduğuna şüphe yoktur. Buna rağmen bunların mukavemeti devam etmeleri bundan evvel general Dentz'in Suriyede yapmış olduğu veçhile Vişi hükümetine olan bağlılıklarını göstermekle beraber Fransız askerî şerefini kurtarmağa matuf bir hareketten başka bir şey olamaz.

K. D.

der. Biz, dünkü yazımızda Alman İtalyanların İngilizlerin pek yakın görünen büyük bir taarruzlarına emniyetle müdafaa ve mukabele maksadile bu takviyeleri şimali Afrika'ya geçirmekle olduklarından bahsetmiştik. Fakat, her cins ve her nev'e şamil olduğuna şüphe edilmemesi lâzım gelen bu takviyelerin miktarı daha da çoğalsın o zaman Alman-İtalyanların müdafaa ve mukabele işini taarruzu çevirmeleri de ihtimal dahiline girer. Bu takviyelerin, mareşal Rommelin son günlerde Alman umumi karargâhına giderek uzun müzakereler yaptıkları ve esaslı yeni direktifler aldıkları sonra tekrar şimali Afrika'ya dönmesini müteakib gönderilmeye başlanması bu düşüncemizi haklı gösterecek bir delil sayılabilir yerindedir.

Mistr cephesinde taarruzla ilkevel hangi tarafın başlayacağı meselesine gelince, bugün bu hususta şükadarı söylenebilir ki eğer taarruz daha evvel İngilizler başlarsa bu, bundan evvelki yazlarımızdan birinde tasrih etmiş olduğumuz veçhile, İngiliz imparatorluk ordusunun müstahkem mevzilerinden açık sahaya çıkmasına sebebiyet vereceği cihetle mareşal Rommelin daha ziyade işine gelir.

İngilizler, Madagaskar adasındaki Fransız kuvvetlerini henüz tamamiye tasfiye edememişlerdir ve bunlarla müteakib şiddetle muharebeler içerisinde devam etmektedirler. En son muharebe, oldukça şiddetli olmak üzere Madagaskarın merkezi olan Tannariv şehrinin 170 Km. kadar cenubunda kâin Ambo-sitra şehri civarında cereyan etmiştir ve İngilizler, birkaç yüz de esir almak suretile bu şehri zaptetmişlerdir.

Madagaskardaki Fransız umumi valisi ile Fransız kuvvetlerinin vaziyetlerinin ümitsiz olduğuna şüphe yoktur. Buna rağmen bunların mukavemeti devam etmeleri bundan evvel general Dentz'in Suriyede yapmış olduğu veçhile Vişi hükümetine olan bağlılıklarını göstermekle beraber Fransız askerî şerefini kurtarmağa matuf bir hareketten başka bir şey olamaz.

K. D.

Millî Müdafaa Vekili Manisada

Manisa 16 (A.A.) — Millî Müdafaa Vekili Ali Raza Artunkal refakatindeki zevatla birlikte dün şehrimize gelmiş ve vali, komutan, belediye, parti reisleri tarafından karşılanmıştır.

BU HAFTA

TAKSİM SINEMASINDA

Ölmez bir hayat faciası... İhtirasla dolu bir aşk romanı... Hasret ve sevgi ile yanan bir kalbin acı feryadını... İzzat ve elem içinde kıvrılan bir kalbin heyecanını... Saadetle susamış sevgi için titreyen bir gönlin en büyük nağmelerini terennüm eden

ZEYNEBİN AŞKI

TÜRKÇE SÖZLÜ - TÜRKÇE ŞARKILI

Musiki bestekâri Baş rolde: Elmacı Güzell Okuyanlar: Kurnani filmi baş artisti SUZAN YAKAR SADI İŞLAY AZİZE EMİR SUAD GÜN 40 Kişilik Küme Say Heyeti, Ayrıca 25 Kişilik Koro Heyeti

Bugün saat 1 de tenzilâtli matine

Bugün İPEK Sinemasında

Senenin en eğlenceli en neş'eli komedisinin SON GÜNLERİNDEN istifade ediniz.

LOREL - HARDI DENİZCİ

TÜRKÇE SÖZLÜ

Bugün saat 12,45 de tenzilâtli matine

Tarihî Zaferi... San'atın şerefi... Aşkın Azameti... Kudretin eseri olan

DENİZLER ARSLANI

EROLL FLYNN - BRENDA MARCHAL'ın Son harikası...

Bugün LALE nin: en büyük muvaffakiyettir.

Bugün saat 1 de tenzilâtli matine

Ankaranın başşehir oluşunun on dokuzuncu yıldönümü

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
muştı. Bu hâdise, tarihidir. Çünkü Fatih'in aldığı gündenberi merkezi hükümet olan İstanbul, Osmanlı imparatorluğu ile birlikte devrini kapamış, vazifesini Ankaraya devretmiştir. Bu hâdise askeridir: Bugünü dünden gören Atatürk strateji bakımından İstanbul gibi, Boğazların ortasında, arkasını Trakya hududlarına dayamış bir şehrin hükümet merkezi olamayacağını düşünmüştür. Bu hâdise içtimaidir: 19 yılda, Türk yapıcılığı, Türk enerjisi, Avrupanın en modern şehirlerinden birini, çorak bir arazi parçası üzerinde yaratmıştır.

Türk dünyasının düşünün kafası, atan kalbi olan Ankara, gitkice bir kültür merkezi olmak istidadını da göstermesi bakımından nazarı dikkati celbetmeye başlamış bulunmaktadır. Yurdun ortasında kurulan başşehirimizin 19 uncu yıldönümünde, ilk akla gelen, süphesiz yazımızın başında da işaret ettiğimiz gibi, bu günkü dünya harbi içerisinde bu kararın isabetidir. Kan ve barut kokularıyla bunalmış dünyanın barış kâbesi olarak gördüğü Ankaranın 19 uncu yıldönümünü kutlaması da ayrıca derin ve büyük bir mana taşımaktadır.

Londra ve Berlin radyolarının neşriyatı

Ankara 16 (Hususi) — Berlin

ve Londra radyoları Ankaranın hükümet merkezi oluşunun 19 uncu yıldönümü münasebetiyle neşriyatta bulunmuşlardır.

Berlin radyosu türkçe neşriyatında şunları söylemiştir:

— Ankaranın hükümet merkezi olarak seçilmesi milli Türk hükümetinin hakikaten siyaset, sevkülceyş ve idare bakımından çok isabetli düşünülerek iş gördüğünü bariz surette göstermiş ve Ankaranın inşası için de her şey ölçülü bir plân dahilinde yapılmıştır. Bu itibarla biz yeni Türkiye hükümet merkezinin 19 uncu kuruluş yıldönümünde Türk diostlarımızla birlikte seviyoruz.

Londra radyosunun neşriyatı

Londra belediye reisi de bu münasebetle Ankara halkına ve Ankara valisi ve belediye reisine hitaben B. B. C. vasıtasıyla türkçe bir mesaj neşretmiştir. İngilterenin, Ankara şehrinin inkişafını alâka ile takip ettiğini ifade eden belediye reisi bu mesajında ezümle şöyle demektedir:

— Ankaranın bu inkişafı Atatürk ve İnönü Türkiyeşinin kültürel, sosyal ve ekonomik tekâmülü ile müvazi olarak yürümüştür. Ankaralılar, Londra size en samimi dileklerini göndermekte ve saadet, refah temenni etmektedir.

Sark cephesindeki muharebelerin gizli kalan tarafları

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
yalanına bazı vakit hayli uzun sürmektedir. Mesele karşı tarafın zekâsına, anlayışına tâbi olmaktadır.

Sovyet kumandanlığı, bu harb hilelerinde hasmı Alman kumandanlığı kadar becerikli çıkmıştır. Son Posta okuyucularına bu gün bu Sovyet harb hilelerinden birini bir İtalyan gazetesinden naklen sunacağız. Bu İtalyan gazetesini Giornale d'Italiadır. Gazetenin sark cephesindeki hususi muhabirlerinden biri son mektubunda Sovyet ordusunun bu harb hilesine «efsanevi» sıfatını bahsetmektedir.

Sovyet ordularını sular altında inşa edilmiş olan köprülerden istifade etmektedirler. Bu gizli köprüler sayesinde ki Sovyet askerleri düşmanları tarafından görülmeden nehirlerden geçebilmekte ve gene bu köprüler sayesinde ki ikmal işlerini muntazam bir şekilde işletmekte ve hattâ bazı noktalarda bu sayede köprübaşları bile tesis etmektedirler. Bu köprüler Don nehri üzerinde kurulmuştur. Sovyet köprüleri ki bunlardan on iki kadarını Don nehrinde tecrübe etmişlerdir.

Görünmez köprüünün sathı suyun altında 40 santimetre derinliğindedir. Bu köprüler o kadar mükemmel bir surette setredilmişlerdir ki gerek karadan, gerek havadan hiç bir suretle görünmemektedirler.

Geceleri, yahud gündüzleri hava sisli olduğu vakit bu «görünmez köprüler» sayesinde Sovyetler karşı tarafa takviye kit'aları ve malzeme geçirmişlerdir.

Don nehrinin mühim bir kesimini müdafaaaya memur bulunan İtalyan kuvvetleri bu köprülerin mevcudiyetini şu suretle meydana çıkarmışlardır:

Bu kesimde çok müteyakkız bulunmalarına rağmen İtalyanlar Sovyetlerin buldukları kilitlere mühim miktarda takviye kilitleri geçirmekte olduklarını hayretle görmüşlerdir. Gün gelmiş, bu takviye kit'aları mühim bir yekûna varmıştır. Bunun üzeri-

ne İtalyan kumandanlığı pek tiz davranmağa başlamış ve derin tetkiklere koyulmuştur.

Bir gün İtalyan devriye kolları birkaç Sovyet devriye kolunu takib etmekte iken hayretten donna kalmışlardır. Don nehri kıyılarına kadar sürülen Sovyet devriyeleri nehri yüzerek geçmeğe teşebbüs etmişler, fakat «suyun üzerinde yürümeğe» başlamışlardır.

Bunun üzerine tetkikler bulunan İtalyan subayları bu köprüleri meydana çıkarmışlardır. İtalyan askeri mehafilinde Rusların Volga üzerinde ve Stalingrad istikametinde dahi bu köprülerden vücudta getirdikleri ve bu sayede Stalingrad cephesine bu derecede çok takviye kuvvetleri gönderdikleri belirtilmektedir.

İtalyan askeri mahfelleri Volga üzerindeki köprüler tamamen tahrib edildiği halde Sovyet askerlerinin karşı tarafa varabilmelerinin ancak bu suretle izah edilebilmektedirler.

40 kuruşluk nohudla 17 kuruşluk mercimek kaçta satılıyor?

Yapılan tetkikler neticesinde piyasada, evvelce 40 kuruşa alınmış nohud, 17 kuruşa alınmış mercimek bulunmuştur. Bu maddelerin fiyatları bugün bu rakamlarla kıyas kabul etmeyecek derecede yükselmiş bulunmaktadırlar. Alâkadarlar bu mesele üzerinde ehemmiyetle durmaktadırlar.

İhtikar 942/65/66 Karar Hülasasıdır.

Mülki koruma kanununa muhalefetten Beyoğlu Bankapazarında Nerizade 16 numarada kömürçülük ticaretiyle meşgul Ali oğlu Ziya Hızal ve Hacı oğlu Mustafa Yılmaz haklarında İstanbul birinci milli koruma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçunun fîli sabit olduğundan milli koruma kanununun 31, 59/3 T. C. K. 76 maddeleri mucibiince onar Era para cezası ödemesine ve on dört gün müddetle de dükkânının kapatılmasına ve hüküm kat'iletiğinde übenet suçluya aîl olmak üzere karar hülasasının Son Posta gazetesinde neşredilmesine 29/4/1942 tarihinde karar verilmiştir.

Son Posta matbaası:

Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
SAHİBİ: A. Ekrem USAKLIĞIL

İZMİRDE ANKARA PALAS OTELI

İzmirin en temiz, en modern ve mazbut alle otelidir.

Hükümet karşısında denize nazır ve gayet havadar, lokanta, pastahane ve kiraethaneyi cami ve servisi gayet muntazamdır.

Telefon: 3438
Telgraf: İzmir Ankarapalas

MÜJDE:

Uzun müddet tecrübe edilmiş Avrupa Plâklarına muadil, her yönden daha ucuz ve teminatlı

AKÜMÜLATOR PLÂKLARINI
bedavası edebilirsiniz. İstanbul, Beyoğlu Aynalıçeşme caddesi No. 16
PRÖF. Hakkı Yaratan

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.
HER ECZANEDE BULUNUR.

RADYOLIN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

TIYATROLAR

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatroları
Bu akşam saat 20,30 da
Dram Kısmı
Kış Masalı
Yazan: Shakespeare.

Komedi Kısmı
Yalancı
Yazan: Carlo Goldoni
Cumartesi ve Pazar günleri 15,30 da
ma'line

Sadi Tek Tiyatrosu Beşiktaşta bu gece «Bir donanma gecesi» vodvil 3 perde.

SEFALİN

NEZLE - GRİP - BAŞ - DIŞ

ve bütün ağrıları derhal keser. Her eczaneden arayınız

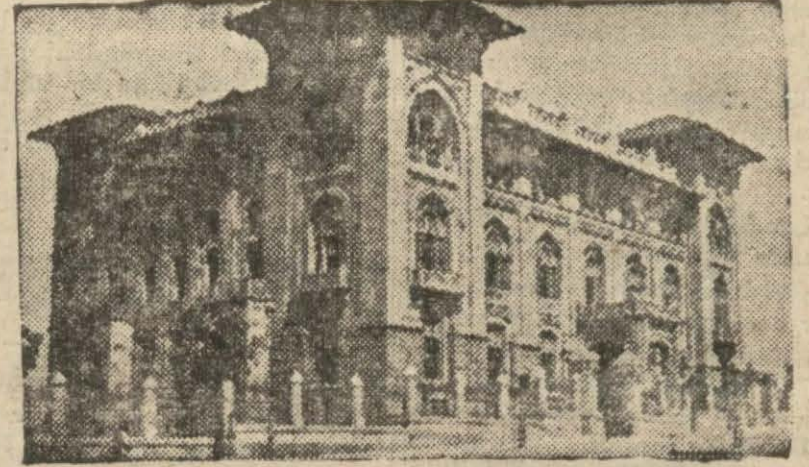
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRKİTİRLERİNE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2.000
4	250	1.000
40	100	4.000
100	50	5.000
120	40	4.800
160	20	3.200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kasım tarihinde çekilecektir.

Üniversite Rektörlüğünden:

Hekimlik ve eczacılık için Üniversiteye baş vuranların imtihanı 21 Birinci teşrin Çarşamba sabahı yapılacaktır.

Namzed olarak yazılanların numaralarına göre bulunacakları dersaneler konferans salonu kapısında aslıdır.

Ona göre namzedler saat 9 da yerlerinde bulunmalıdırlar. Diş helakliğine istekillerin sayısı 60 bulunmadığından imtihan yapılmayacaktır. (646)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (19600) on dokuz bin altı yüz lira olan (400) dört yüz aded galvanize sac varik (4. İkinciteşrin.1942) Çarşamba günü saat (15.30) on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahisindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1470) bin dört yüz yetmiş liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalara, ka fotokopilerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14.30) on dört otuz kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtmaktadır. (627)

Aşağıda isim, muhammen bedeli ve muvakkat teminatı ayrı ayrı gösterilmiş olan muhtelif malzeme 26/10/1942 Pazartesi günü saat 15 den itibaren kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında sıra ile ve ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

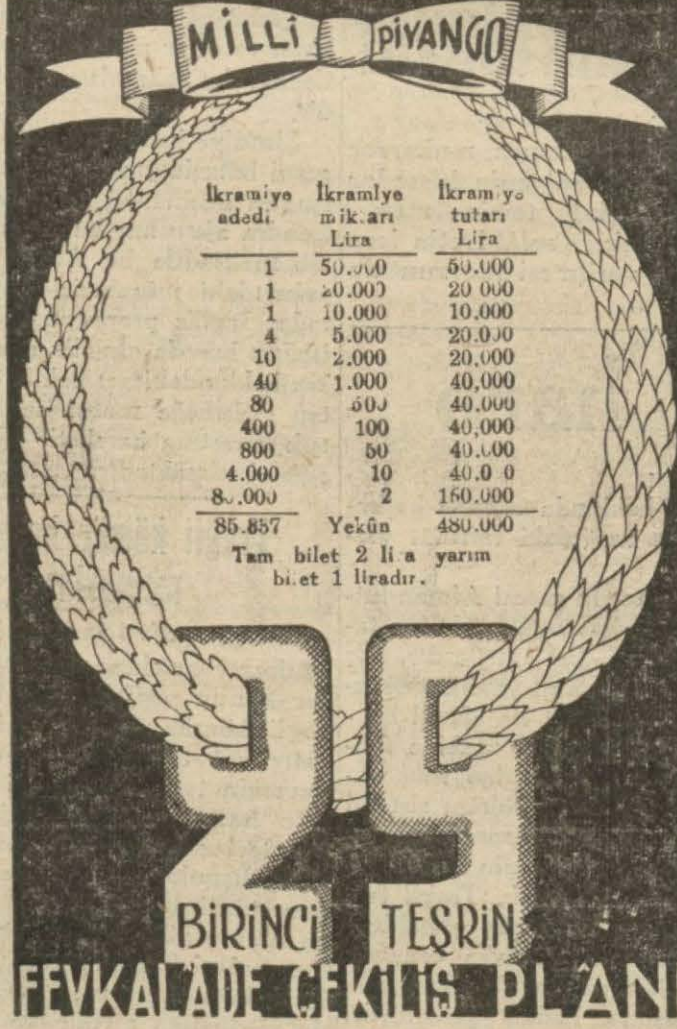
Bu işe girmek isteyenlerin listeleri hâzırında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve teklifleri aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden ve Haydarpaşada Tesellim Seftliğinden temin edilir ve nümuneler Ankara'da Malzeme dairesinde görülebilir.

Eksiltmeye konan malzeme Muhammen bedel Muvakkat teminat Lira Lira

1 No. lu liste muhteviyatı 1500 aded peçete.	3375	253,13
2 No. lu liste muhteviyatı muhtelif yataklar, yastık, çarşaf, örtü ve kâğıtlar.	16589	1244,18
3 No. lu liste muhteviyatı kanape ve sezlonglar.	6955	521,63
4 No. lu liste muhteviyatı 750 aded küçük ve 100 aded büyük bilet torbası.	4759	356,93

(473)

Gümrük muhafaza Genel komutanlığı satınalma komisyonundan:

Kavuçuğu daireden verilmeğe üzere 240 lira muhammen bedelle 30 çift lüştak çizmenin yaptırılması pazarlığı 21/10/1942 Çarşamba günü saat 15 de yapılmıştır. İki teminat 18 liradır. Şartnamesi komisyonunda görülebilir. İstekillerin teminat makbuzlarıyla Galata - Mühürhanne caddesi 54 numaradaki komisyonun gelmeleri. (624)

PARA PARAYI ÇEKER

İTİS BANKASI İHTİSARLI HESAP VE HESAP KİTAPÇIKLARI

T. İS BANKASININ HESAPLARI
2 İkinciteşrin
Kepidesine ayrılarak
İkramiyeler:

1 adet 1000 liralık	500
2 » 250 »	1.000
14 » 100 »	4.000
10 » 50 »	5.000
60 » 20 »	3.200

HER ÇEŞİT KLİŞELERİNİZİ
İSTANBUL KLİŞEHANESİ
ANKARA CAD. CAĞALOĞLU YOKUŞU-29
UCUZ, ÇABUK VE TEMİZ BİR ŞEKİLDE YAPAR
TAŞRA ŞİBİRLİKLERİ SÜRATLA GÖNDERİLİR